

การแสดงนิทรรศการ
งานฉลองพระชนมายุ ๘๐ พรรษา
สมเด็จพระญาณสังวร
สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
และ
ฉลอง ๑๐๐ ปี มหามกุฏราชวิทยาลัย
ในพระบรมราชูปถัมภ์
๑-๗ ตุลาคม ๒๕๓๖

ประธานปริญญาพุทธศาสตร์ดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ (สาขาสังคมศาสตร์) แต่พระคณานิยมธรรมปิณฑุญญาวีตร เจ้าคณะใหญ่ฝ่ายอนัมนิกาย ณ หอประชุมพุทธมณฑล ๙ มกราคม ๒๕๓๖

สมเด็จพระญาณสังวร (สุวฑฺฒนมหาเถร)
สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

การแสดงผลการ

งานฉลองพระชนมายุ ๘๐ พรรษา

สมเด็จพระญาณสังวร

สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

และ

ฉลอง ๑๐๐ ปี มหามกุฏราชวิทยาลัย

ในพระบรมราชูปถัมภ์

๑-๗ ตุลาคม ๒๕๓๖

พิมพ์ที่

โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วัดมหาธาตุ ท่าพระจันทร์ กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐
โทรศัพท์ ๒๒๔-๘๒๑๔, ๒๒๑-๘๘๙๒
โทรสาร ๒๒๔-๘๒๑๔

พระประวัติสังเขป

สมเด็จพระญาณสังวร

สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

(สุวฑฺฒโน เจริญ คชวัตร ป.ธ. ๙) วัดบวรนิเวศวิหาร

พระชาติภูมิ

สมเด็จพระญาณสังวร (สุวฑฺฒโน) สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก มีพระนามเดิมว่า เจริญ นามสกุล คชวัตร ประสูติที่ตำบลบ้านเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี เมื่อวันศุกร์เดือน ๑๑ ขึ้น ๔ ค่ำ ปีมะแม ตรงกับวันที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๕๖ เวลาประมาณ ๑๐ ทุ่ม มีเศษ (หรือเวลาประมาณ ๐๔.๐๐ นาฬิกาเศษ แห่งวันเสาร์ที่ ๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๕๖ ตามที่นับแบบปัจจุบัน) พระชนกชื่อนายน้อย คชวัตร (ถึงแก่กรรม พุทธศักราช ๒๔๖๕) พระชนนีชื่อนางกิมน้อย คชวัตร (ถึงแก่กรรม พุทธศักราช ๒๕๐๘)

บรรพชาอุปสมบท

พุทธศักราช ๒๔๖๙ ทรงบรรพชาเป็นสามเณรที่วัดเทวสังฆาราม (วัดเหนือ) จังหวัดกาญจนบุรี พระครูอดุลยสมณกิจ

(พุทธโชติ ดี เอกฉันท)^๑ เจ้าอาวาสวัดเทวสังฆาราม เป็นพระอุปัชฌาย์ พระครูนิวริฐสมาจาร (สุวณฺณโชติ เหริยญฺ รัสสุวรณ)^๒ เจ้าอาวาสวัดศรีอุปการาม (วัดหนองบัว) เป็นพระอาจารย์ให้สรณะและศีล

พุทธศักราช ๒๔๗๖ พระชนมายุครบ ๒๐ พรรษา ทรงอุปสมบทเป็นพระภิกษุ ที่วัดเทวสังฆาราม จังหวัดกาญจนบุรี พระครูอดุลยสมณกิจ (พุทธโชติ ดี เอกฉันท) เจ้าอาวาส วัดเทวสังฆาราม เป็นพระอุปัชฌาย์ พระครูนิวริฐสมาจาร (สุวณฺณโชติ เหริยญฺ รัสสุวรณ) เจ้าอาวาสวัดศรีอุปการาม เป็นพระกรรมวาจาจารย์ พระปลัดหรั่ง นามสกุล เชียงฉี เจ้าอาวาส วัดทุ่งสมอ เป็นพระอนุสาวนาจารย์ เมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๗๖ อุปสมบทแล้วทรงจำพรรษาอยู่ที่วัดเทวสังฆาราม ๑ พรรษา

เมื่อออกพรรษาแล้วในศกเดียวกัน ได้ทรงทำทัฬหีกรรม (ญัตติซ้ำ) เป็นธรรมยุตที่วัดบวรนิเวศวิหาร เมื่อวันที่ ๑๕

^๑ ภายหลังเลื่อนชั้นเป็นพระราชาคณะชั้นเทพที่ พระเทพมงคลรังษี มรณภาพเมื่อพุทธศักราช ๒๕๑๐.

^๒ ภายหลังเลื่อนชั้นเป็นพระราชาคณะที่ พระโสภณสมาจาร มรณภาพเมื่อพุทธศักราช ๒๕๐๓.

กุมภาพันธุ์ พุทธศักราช ๒๔๗๖ สมเด็จพระวชิรญาณวงศ์ (สุจิตโต หม่อมราชวงศ์ชื่น นพวงศ์ ป. ๗)^๑ เป็นพระอุปัชฌาย์ พระเทพเมธี (อิสสรณาโณ ที่ปรึกษพันธุ์ ป. ๗)^๒ เป็นพระกรรมวาจาจารย์

การศึกษา

ทรงได้รับการศึกษาเบื้องต้น ณ โรงเรียนประชาบาล วัดเทวสังฆาราม จบชั้นประถม ๕ (เทียบชั้น มัธยม ๒) หลังจากทรงบรรพชาเป็นสามเณรแล้ว ทรงเรียนพระปริยัติธรรมและทรงสอบไล่ได้ชั้นต่าง ๆ เป็นลำดับมาในสำนักเรียนวัดบวรนิเวศ-วิหาร ดังนี้

พุทธศักราช ๒๔๗๒	ทรงสอบได้นักธรรมชั้นตรี
พุทธศักราช ๒๔๗๓	ทรงสอบได้นักธรรมชั้นโท และเปรียญ ๓ ประโยค

---

^๑ ภายหลังได้รับพระราชทานสถาปนาเป็น สมเด็จพระสังฆราช เจ้า กรมหลวงวชิรญาณวงศ์ สิ้นพระชนม์เมื่อพุทธศักราช ๒๕๐๑.

^๒ ภายหลังเลื่อนขึ้นเป็นพระราชาคณะชั้นธรรมที่พระรัตนธัชมุนี มรณภาพเมื่อพุทธศักราช ๒๕๐๕.

พุทธศักราช ๒๔๗๕	ทรงสอบได้นักธรรมชั้นเอก และเปรียญ ๔ ประโยค
พุทธศักราช ๒๔๗๖	ทรงสอบได้เปรียญ ๕ ประโยค
พุทธศักราช ๒๔๗๗	ทรงสอบได้เปรียญ ๖ ประโยค
พุทธศักราช ๒๔๗๘	ทรงสอบได้เปรียญ ๗ ประโยค
พุทธศักราช ๒๔๘๑	ทรงสอบได้เปรียญ ๘ ประโยค
พุทธศักราช ๒๔๘๔	ทรงสอบได้เปรียญ ๙ ประโยค

สมณศักดิ์

พุทธศักราช ๒๔๙๐	เป็นพระราชาคณะสามัญที่ พระโศภนคณาภรณ์
พุทธศักราช ๒๔๙๕	เป็นพระราชาคณะชั้นราช ในราชทินนามเดิม
พุทธศักราช ๒๔๙๘	เป็นพระราชาคณะชั้นเทพ ใน ราชทินนามเดิม
พุทธศักราช ๒๔๙๙	เป็นพระราชาคณะชั้นธรรมที่ พระธรรมวราภรณ์
พุทธศักราช ๒๕๐๔	เป็นพระราชาคณะชั้นเจ้าคณะ รองที่ พระสาสนโสภณ

- พุทธศักราช ๒๕๑๕ เป็นสมเด็จพระราชาคณะที่
สมเด็จพระญาณสังวร
- พุทธศักราช ๒๕๓๒ ได้รับพระราชทานสถาปนา
ขึ้นดำรงตำแหน่งสมเด็จพระ
สังฆราช สกลมหาสังฆปริ-
ณายก ลำดับที่ ๑๙ แห่ง
กรุงรัตนโกสินทร์

ตำแหน่งการงาน

ทางการคณะสงฆ์

พุทธศักราช ๒๔๘๔

เป็นสมาชิกสังฆสภาโดยตำแหน่ง ตามพระ
ราชบัญญัติคณะสงฆ์ พุทธศักราช ๒๔๘๔

เป็นกรรมการสังคายนาพระธรรมวินัย ซึ่งแต่ง
ตั้งขึ้นตามความ ในมาตรา ๖๐ แห่งพระราช
บัญญัติคณะสงฆ์ พุทธศักราช ๒๔๘๔

พุทธศักราช ๒๔๘๘

เป็นพระวินัยธรชั้นอุทธรณ์

พุทธศักราช ๒๔๘๙

เป็นเลขานุการสมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวง
วชิรญาณวงศ์

พุทธศักราช ๒๔๙๙

รักษาการพระวินัยธรชั้นฎีกา

พุทธศักราช ๒๕๐๓

เป็นสังฆมนตรีช่วยว่าการองค์การปกครอง สัน
การองค์การปกครองคณะธรรมยุต

พุทธศักราช ๒๕๐๔

เป็นกรรมการโครงการเชิดชูและบำรุงพระพุทธ
ศาสนาโดยตำแหน่ง

เป็นผู้รักษาการเจ้าคณะธรรมยุตภาค ทุกภาค

เป็นเจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร

พุทธศักราช ๒๕๐๖

เป็นกรรมการมหาเถรสมาคม และเป็นตลอดมา
ทุกสมัยจนถึงปัจจุบัน

เป็นอนุกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายมหาเถรสมา-
คม ตลอดมาทุกสมัย

เป็นอนุกรรมการปรับปรุงหลักสูตรการศึกษา
ปริยัติธรรมแผนกภาษาบาลี

พุทธศักราช ๒๕๐๗

เป็นอนุกรรมการพิจารณาร่างระเบียบการ
เดินทางไปต่างประเทศ ของพระภิกษุสามเณร

พุทธศักราช ๒๕๐๘

เป็นประธานกรรมการอำนวยการฝึกรบ
พระธรรมทูตไปต่างประเทศ

พุทธศักราช ๒๕๑๐

เป็นประธานอนุกรรมการพิจารณาเรื่องวัน
สำคัญทางพระพุทธศาสนา ประจำปี ๒๕๑๑

เป็นประธานอนุกรรมการพิจารณาร่างระเบียบ
มหาเถรสมาคม ว่าด้วยวิธีปฏิบัติในการปลูก
สร้างอาคารในที่ดินของวัด ซึ่งมีผู้เช่าอยู่

เป็นประธานอนุกรรมการพิจารณาหลักเกณฑ์
การยกเว้นค่าโดยสารรถไฟให้พระภิกษุสามเณร
ในพระพุทธศาสนา

เป็นอนุกรรมการพิจารณาแก้ไขข้อขัดข้องใน
ระหว่างวัดกับผู้เช่า (พ.ว.ช.)

พุทธศักราช ๒๕๑๑

เป็นประธานอนุกรรมการพิจารณาโครงการรับ
การศึกษาของมหาวิทยาลัยสงฆ์ทั้งสอง^๑ เป็น
การศึกษาของคณะสงฆ์

พุทธศักราช ๒๕๑๒

เป็นอนุกรรมการพิจารณาเรื่องการศึกษาโรง
เรียนมัธยมของคณะสงฆ์

เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิโครงการจัดตั้งโรง
เรียนพระสังฆาธิการส่วนกลาง

พุทธศักราช ๒๕๑๔

เป็นประธานอนุกรรมการพิจารณาร่างกฎมหา-
เถรสมาคมว่าด้วยการลงนิกหกรรมแก่พระภิกษุ

พุทธศักราช ๒๕๑๕

เป็นประธานกรรมการบริหาร สภาการศึกษา
ของคณะสงฆ์

^๑ สภาการศึกษามหามกุฏราชวิทยาลัย และ มหาจุฬาลง-
กรณราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์.

เป็นเจ้าของนครหลวงกรุงเทพธนบุรี และเจ้า
 คณะจังหวัดสมุทรปราการ (ธรรมยุต)

พุทธศักราช ๒๕๑๖

เป็นประธานอนุกรรมการพิจารณาปรับปรุง
 หลักสูตรศาสนศึกษาของคณะสงฆ์

พุทธศักราช ๒๕๒๑

เป็นรองประธานคณะกรรมการ อำนวยการจัด
 สร้างพุทธมณฑล ฝ่ายสงฆ์

พุทธศักราช ๒๕๒๗

เป็นประธานคณะกรรมการจัดงานสัปดาห์ส่งเสริม
 พระพุทธศาสนา เนื่องในเทศกาลวิสาขบูชา
 เป็นประธานคณะกรรมการควบคุมการเรียไร
 ของคณะสงฆ์

พุทธศักราช ๒๕๓๑

รักษาการเจ้าอาวาสวัดญาณสังวราราม ในพระ
 บรมราชูปถัมภ์ จังหวัดชลบุรี

ทางการคณะธรรมยุต

พุทธศักราช ๒๔๙๓

เป็นกรรมการเถรสมาคมคณะธรรมยุตประเภท
ชั่วคราว

พุทธศักราช ๒๔๙๗

เป็นกรรมการเถรสมาคมคณะธรรมยุตประเภท
ถาวร

พุทธศักราช ๒๕๐๐

เป็นกรรมการพิจารณาร่างระเบียบบริหารวัด
ธรรมยุต

พุทธศักราช ๒๕๐๑

เป็นกรรมการคณะธรรมยุต

พุทธศักราช ๒๕๐๓

เป็นสังฆมนตรีสั่งการองค์การปกครองคณะ
ธรรมยุต

พุทธศักราช ๒๕๐๔

เป็นพระอุปัชฌาย์

พุทธศักราช ๒๕๑๕

เป็นผู้อำนวยการโรงเรียนพระสังฆาธิการ คณะ
ธรรมยุต

เป็นรองประธานกรรมการคณะธรรมยุต

พุทธศักราช ๒๕๑๗

เป็นประธานกรรมการคณะธรรมยุต

พุทธศักราช ๒๕๑๘

เป็นผู้อำนวยการโรงเรียนครูปริยัติธรรม คณะ
ธรรมยุต

พุทธศักราช ๒๕๓๑

รักษาการเจ้าคณะใหญ่ธรรมยุต

ทางการมหามกุฏราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์

พุทธศักราช ๒๕๔๘

เป็นกรรมการสภาการศึกษา มหามกุฏราช-
วิทยาลัย มหาวิทยาลัย พระพุทธศาสนาแห่ง
ประเทศไทย

พุทธศักราช ๒๔๙๐

เป็นกรรมการมหามกุฏราชวิทยาลัยในพระบรม
ราชูปถัมภ์

พุทธศักราช ๒๔๙๔

เป็นกรรมการอำนวยการมหามกุฏราชวิทยาลัย ฯ
เป็นกรรมการแผนกตำรา ของมหามกุฏราช-
วิทยาลัย ฯ

พุทธศักราช ๒๕๐๔

เป็นผู้อำนวยการมหามกุฏราชวิทยาลัย ฯ
เป็นประธานกรรมการสภาการศึกษามหามกุฏ-
ราชวิทยาลัย ฯ

พุทธศักราช ๒๕๓๑

เป็นนายกกรรมการมหามกุฏราชวิทยาลัย ฯ
เป็นนายกสภาการศึกษามหามกุฏราชวิทยา-
ลัย ฯ

หน้าที่พิเศษ

พุทธศักราช ๒๔๙๕

ร่วมในคณะทูตพิเศษ ที่มหามกุฏราชวิทยาลัย
ส่งไปร่วมฉลองพระบรมสารีริกธาตุและพระธาตุ
พระอัครสาวก ณ กรุงพนมเปญ ประเทศกัมพูชา

พุทธศักราช ๒๔๙๖

เป็นกรรมการตรวจชำระพระคัมภีร์ฎีกา

พุทธศักราช ๒๔๙๗

ร่วมในคณะพระเถระแห่งคณะสงฆ์ไทย ไปร่วม
ประชุม สมัยที่ ๒ แห่งฉัฐสังคายนาพระไตร
ปิฎก ณ กรุงย่างกุ้ง ประเทศพม่า

พุทธศักราช ๒๔๙๙

สมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงวชิรญาณวงศ์
ทรงเลือก ให้เป็น “พระอภิบาล” (พระพี่เลี้ยง)
ของพระภิกษุพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชฯ สยามินทราธิราช บรม
นาถบพิตร ในระหว่างทรงพระผนวชเป็นพระ
ภิกษุและเสด็จประทับ ณ วัดบวรนิเวศวิหาร

ตั้งแต่วันที่ ๒๒ ตุลาคม ถึงวันที่ ๕ พฤศจิกายน
พุทธศักราช ๒๔๙๙

พุทธศักราช ๒๕๐๑

เป็นกรรมการมูลนิธิส่งเสริมกิจการพระศาสนา
และมนุษยธรรม (ก.ศ.ม.)

พุทธศักราช ๒๕๑๕

เป็นประธานกรรมการมูลนิธิสงเคราะห์คนเป็น
โรคเรื้อน

พุทธศักราช ๒๕๑๖

ในฐานะกรรมการมหาเถรสมาคม และรอง
ประธานกรรมการคณะธรรมยุต ทรงได้รับ
ฉันทานุมัติจากกรรมการคณะธรรมยุตให้เสด็จ
ไปทรงตรวจการคณะสงฆ์ และทรงเยี่ยมพุทธ
ศาสนิกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รวม ๙
จังหวัด คือ จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดสุรินทร์
จังหวัดบุรีรัมย์ จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัด
ยโสธร จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดมหาสารคาม
จังหวัดกาฬสินธุ์ และจังหวัดขอนแก่น

พุทธศักราช ๒๕๑๘

เป็นประธานกรรมการมูลนิธิสังฆประชาชนุเคราะห์

พุทธศักราช ๒๕๒๐

เป็นประธานอำนวยการมูลนิธิมหาวชิราลงกรณ์

พุทธศักราช ๒๕๒๑

เป็นพระราชกรรมาจารย์ของสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ์ ๙ สยามมกุฎราชกุมาร ในการทรงพระผนวช ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม

เป็นพระอาจารย์ถวายการอบรมพระธรรมวินัย ขณะที่พระภิกษุสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ์ ๙ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จประทับ ณ วัดบวรนิเวศวิหาร ระหว่างวันที่ ๖-๒๐ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๒๑

พุทธศักราช ๒๕๒๒

เป็นประธานอำนวยการมูลนิธิสิรินธร

พุทธศักราช ๒๕๒๔

ในฐานะกรรมการมหาเถรสมาคมและประธานกรรมการคณะธรรมยุต ทรงได้รับฉันทานุมัติ

จากกรรมการคณะธรรมยุต ให้เสด็จไปทรง
ตรวจการคณะสงฆ์ และทรงเยี่ยมพุทธศาสน-
ิกชน ในภาคเหนือ รวม ๑๐ จังหวัด คือ
จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดตาก จังหวัดลำปาง
จังหวัดลำพูน จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดเชียงราย
จังหวัดพะเยา จังหวัดแพร่ จังหวัดอุตรดิตถ์
และจังหวัดกำแพงเพชร

พุทธศักราช ๒๕๑๕

เป็นผู้ถวายพระธรรมเทศนา มงคลวิเสสภคา
ในพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา พระบาท
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และถวายตลอดมาจนถึง
ปัจจุบัน

พุทธศักราช ๒๕๑๖

เป็นประธานกรรมการมูลนิธิวัดญาณสังวราราม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

พุทธศักราช ๒๕๑๗

เป็นประธานกรรมการมูลนิธิพระพุทธศาสนา
แห่งประเทศไทย

พุทธศักราช ๒๕๒๘

เป็นผู้อ่านพระอภิธรรมนำพระบรมศพสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี พระบรมราชินี ในรัชกาลที่ ๗ ในกระบวนพระราชอิสริยยศสู่พระเมรุมาศ ณ ท้องสนามหลวง

เป็นรองประธานกรรมการสังคีตการกสงฆ์ ในการสังคายนาพระธรรมวินัยตรวจชำระพระไตรปิฎก

เป็นสังฆปาโมกข์ปาลีวิโสธกะ พระวินัยปิฎก ในการสังคายนา พระธรรมวินัยตรวจชำระพระไตรปิฎก เนื่องในวโรกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ รอบ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ฯ สยามินทราธิราชบรมนาถบพิตร จนสำเร็จทันในการพระราชพิธีฉลองเฉลิมพระชนมพรรษา

พุทธศักราช ๒๕๓๐

เป็นประธานกรรมการมูลนิธิแผ่นดินธรรม

เป็นประธานกิตติมศักดิ์มูลนิธิสงเคราะห์และฟื้นฟูจิตใจผู้ติดยาเสพติด

เป็นพระอุปัชฌาย์ ในวโรกาส พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ฯ สยามิน-
 ทราธิราช บรมนาถบพิตร ทรงพระกรุณา
 โปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชูปถัมภ์
 ในการหม่อมเจ้าจุฑาวัชรมหิดล พระโอรสใน
 สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิรา-
 ลงกรณฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงผนวช
 สามเณร ณ พระอุโบสถ วัดบวรนิเวศวิหาร
 กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม
 พุทธศักราช ๒๕๓๐ เวลา ๙ นาฬิกา

พุทธศักราช ๒๕๓๓

เป็นประธานสงฆ์ในการเจริญพระพุทธมนต์
 พระราชพิธีพุทธาภิเษกพระพุทธรูปชัยวัฒน์
 และพระกริ่งสมเด็จพระศรีนครินทราบรม-
 ราชชนนี ทรงเจริญพระชนมายุ ๘๐ พรรษา
 และเป็นประธานจุดเทียนชัย ทรงนั่งปรก ณ
 พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม

การพระศาสนาในต่างประเทศ

พุทธศักราช ๒๕๐๙ ในฐานะประธานกรรมการอำนวยการฝึกอบรมพระธรรมทูตไปต่างประเทศ ได้เสด็จไปเป็นประธานฝ่ายสงฆ์และถวายพระธรรมเทศนาแก่นักหนึ่งนิกายในพิธีเปิด วัดพุทธปทีป ณ กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ ระหว่างวันที่ ๒๕ กรกฎาคม - ๕ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๐๙ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชฯ สยามินทรราชธิราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินไปทรงประกอบพิธีเปิดเมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๐๙ และในการเสด็จครั้งนั้น ได้ทรงเยี่ยมชมกิจการพระธรรมทูตในประเทศอังกฤษ และทรงเยี่ยมชมการพระศาสนาในประเทศฝรั่งเศส สวิตเซอร์แลนด์ อิตาลี และกรีซ ระหว่างเสด็จกลับประเทศไทยด้วย

พุทธศักราช ๒๕๑๐ ในฐานะกรรมการมหาเถรสมาคม ได้ตามเสด็จสมเด็จพระสังฆราช (อุฎฺฐายี จวน ศิริสม ป.ธ.๙) วัดมกุฏกษัตริยารามซึ่งเสด็จไปประเทศศรีลังกาเป็นทางราชการตามคำทูลเชิญของรัฐบาลประเทศนั้น เพื่อเจริญสัมพันธไมตรีระหว่างพุทธศาสนิกชนทั้งสองประเทศ ระหว่างวันที่ ๑๐-๒๐ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๑๐

พุทธศักราช ๒๕๑๑ เสด็จไปเยี่ยมชมการพระศาสนา

วัฒนธรรมและการศึกษาทั่วไปในประเทศอินโดนีเซีย ออสเตรเลีย และฟิลิปปินส์ ในฐานะประธานกรรมการสภาการศึกษา มหาวิทยาลัยรามกัญราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนาแห่งประเทศไทย โดยอนุมัติของมหาเถรสมาคม พร้อมด้วยพระธรรมธัชมนี (สนตงกุโร ประยูร พยุงธรรม ป.ธ.๙)^๑ เลขธิการสภาการศึกษา มหาวิทยาลัยรามกัญราชวิทยาลัยฯ (ในขณะนั้น) ระหว่างวันที่ ๑๖ เมษายน - ๒ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๑๑

พุทธศักราช ๒๕๑๓ เสด็จไปบรรพชาอุปสมบทกุลบุตร ชาวอินโดนีเซีย จำนวน ๕ คน ณ ประเทศอินโดนีเซีย พร้อมด้วย พระธรรมโสภณ (กิจจุภาโร สนธิ มั่งเรือน ป.ธ.๕)^๒ รองเจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศวิหารตามคำอาราธนาของพระชินรักขิตเถระ หัวหน้าพุทธศาสนิกชนชาวอินโดนีเซีย (ในขณะนั้น) ระหว่างวันที่ ๖ พฤษภาคม - ๔ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๑๓

ในศกเดียวกัน เสด็จไปเยี่ยมชมการพระศาสนาและการศึกษาในประเทศปากีสถาน เนปาล และอินเดีย ในฐานะประธานสภาการศึกษา มหาวิทยาลัยรามกัญราชวิทยาลัยฯ พร้อมด้วย

^๑ ภายหลังเลื่อนชั้นเป็นที่ พระญาณวโรดม เมื่อพุทธศักราช ๒๕๒๘

^๒ ภายหลังเลื่อนชั้นเป็นที่ พระญาณวโรดม มรณภาพเมื่อพุทธศักราช ๒๕๒๗

พระธรรมธัชมนี (สนตงกุโร ประยูร พยุงธรรม ป.ธ. ๙) เลข-
 ธิการสภาการศึกษามหามกุฏราชวิทยาลัยฯ (ในขณะนั้น)
 และในโอกาสเดียวกัน ก็ได้รับอนุมัติจากมหาเถรสมาคมให้
 ทรงเป็นผู้แทนของคณะสงฆ์ไทย เสด็จไปเยี่ยมเยียนพระสงฆ์
 และวัดพระพุทธศาสนาในประเทศปากีสถานตะวันออก (ปัจจุบัน
 คือ ประเทศบังกลาเทศ) และทรงนำสาสน์ของสมเด็จพระ
 สังฆราช (อุฎฺฐายี จวน ศิริสม ป.ธ.๙) วัดมกุฏกษัตริยาราม
 ถึงพุทธศาสนิกชนชาวปากีสถานตะวันออก พร้อมกับพัสดุ
 สิ่งของและกัปปิยภัณฑ์ ซึ่งทางคณะสงฆ์ไทยจัดหามา ไปช่วย
 เหลือชาวพุทธที่ประสบวาทภัยครั้งใหญ่ในประเทศนั้นในครานั้น
 ด้วย ระหว่างวันที่ ๘ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๑๓ - ๒ มกราคม
 พุทธศักราช ๒๕๑๔

พุทธศักราช ๒๕๑๘ เสด็จไปเป็นประธานสงฆ์ในพิธี
 เปิดวัดพุทธรังษี ณ นครซิดนีย์ ประเทศออสเตรเลีย ซึ่งสมเด็จพระ
 พระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณฯ สยามมกุฏ-
 ราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินไปทรงประกอบพิธีเปิดและ
 ทรงบำเพ็ญพระราชกุศลวิสาขบูชา ระหว่างวันที่ ๒๒ พฤษภาคม
 - ๕ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๑๘

พุทธศักราช ๒๕๒๐ เสด็จไปบรรพชากุลบุตรชาว
 อินโดนีเซียจำนวน ๔๓ คน ณ เมืองสมารัง ประเทศอินโดนีเซีย

ตามคำอาราธนาของคณะสงฆ์สังฆเถรวาทอินโดนีเซีย และเมื่อทรงเสร็จศาสนกิจที่ประเทศอินโดนีเซียแล้ว ได้เสด็จไปเยี่ยมชม กิจการพระศาสนา ณ ประเทศออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ซากลับทรงแวะเยี่ยมชมการพระศาสนา ณ ประเทศสิงคโปร์ด้วย ระหว่างวันที่ ๗ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๒๐ - ๑๒ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๒๑

พุทธศักราช ๒๕๒๓ เสด็จไปร่วมประชุมสหพันธ์คีตาอาศรมสากล ในฐานะเป็นพระอาคันตุกะพิเศษ ณ ประเทศอินเดีย เมื่อทรงเสร็จภารกิจที่ประเทศอินเดียแล้ว ได้เสด็จไปเยี่ยมชมการพระศาสนา ณ ประเทศเนปาลด้วย ระหว่างวันที่ ๑๑-๒๑ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๒๓

พุทธศักราช ๒๕๒๘ เป็นประธานคณะพร้อมด้วยพระสงฆ์อีก ๑๙ รูป จากประเทศไทย ไปทรงประกอบพิธีผูกพัทธสีมาอุโบสถวัดจากร์ดาธรรมจักรชัย ณ ประเทศอินโดนีเซีย ตามคำอาราธนาของคณะสงฆ์สังฆเถรวาทอินโดนีเซีย เป็นการผูกพัทธสีมาอุโบสถวัดพระพุทธานุเถรวาทเป็นครั้งแรกในประเทศนั้น ระหว่างวันที่ ๒๒-๒๕ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๒๘

พุทธศักราช ๒๕๒๘ เสด็จพร้อมด้วยคณะสงฆ์จากประเทศไทย ไปเป็นประธานบรรพชากุลบุตรศากยะแห่งเนปาล

จำนวน ๗๓ คน ณ กรุงการุญมาณฑุ ประเทศเนปาล ตามคำอาราธนาของคณะสงฆ์เนปาล ระหว่างวันที่ ๒๓-๓๐ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๒๘

พุทธศักราช ๒๕๒๖ เสด็จเยือนสาธารณรัฐประชาชนจีน เป็นทางการตามคำกราบทูลอาราธนาของรัฐบาลจีน โดยได้เสด็จเยือนเมืองต่าง ๆ คือ ปักกิ่ง ซีอาน คุณหมิง และ ลิบสองปับนา ระหว่างวันที่ ๒๐ มิถุนายน - ๒ กรกฎาคม ๒๕๓๖ รวม ๑๓ วัน นับเป็นการเจริญศาสนสัมพันธ์ระหว่างไทย-จีน เป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์แห่งความสัมพันธ์ระหว่างประเทศทั้งสอง

การสาธารณูปการ

นับแต่ทรงเป็นเจ้าของอาวาสวัดบวรนิเวศวิหาร ได้ทรงบูรณะซ่อมสร้างเสนาสนะและถาวรวัตถุต่าง ๆ ภายในวัดบวรนิเวศวิหาร ตลอดจนการก่อสร้างถาวรวัตถุ อันเป็นสาธารณประโยชน์ในที่อื่นอีกเป็นจำนวนมาก ถาวรวัตถุที่สร้างขึ้นใหม่ในวัดบวรนิเวศวิหาร

๑. ตึกกวีบรรณาลัย ห้องสมุดของมหามกุฏราชวิทยาลัย มหาวิทยาลัยพระพุทธรศาสนา แห่งประเทศไทย

๒. ตึกวชิรญาณวงศ์ อาคารเรียนของโรงเรียนวัดบวรนิเวศ

๓. ชุ้มปรางค์ที่ประดิษฐานพระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ บนลานประทักษิณ ชั้นที่ ๒ ของพระเจดีย์ใหญ่

๔. กุฏิหลวงเจริญฤทธิศาสตร์ ในคณะเหลืองรังษี

๕. กุฏิพระนิกรบดี ในคณะเขียวรังษี

๖. ดึก ภปร. พิพิธภัณฑวัดบวรนิเวศวิหาร

๗. กุฏิคุณหญิงจืด สัตยานุรักษ์ ในคณะเหลืองรังษี

๘. กุฏิรามเดชะ ในคณะสูง

๙. ถังน้ำบ่อบาดาล พร้อมติดตั้งนาฬิกาไฟฟ้าและระฆัง ข้างตึกมุขยมนา

๑๐. อาคารกิจกรรม หลังตึกวชิรญาณวงศ์ โรงเรียนวัดบวรนิเวศ

๑๑. ดึก สว ธรรมนิเวศ โรงเรียนพระปริยัติธรรม วัดบวรนิเวศวิหาร

๑๒. มณฑปที่ประดิษฐานพระพุทธรูปบาทจำลอง หลังพระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร

๑๓. โพนัสมระ (เรือนโพธิ์) หลังพระวิหารพระศาสดา

๑๔. ศาลาาชิรญาณ วัดบวรนิเวศวิหาร ๑๕๐ ปี

๑๕. ศาลาหน้าศาลาาชิรญาณฯ

๑๖. กุฏิตึกหน้ากุฏิใหญ่คณะเขียวรังษี

ส่วนเสนาสนะและถาวรวัตถุอื่น ๆ ภายในวัดบวรนิเวศ-
วิหาร ก็ได้ทำการบูรณะปฏิสังขรณ์ใหม่หมดทั้งพระอาราม ที่
สำคัญคือ

๑. ปิดทองพระเจดีย์ใหญ่ด้วยโมเสกสีทองตลอด
ทั้งองค์

๒. ประดับหินอ่อนพระอุโบสถตลอดทั้งหลัง

การก่อสร้างถาวรวัตถุอื่น ๆ ภายนอกวัดตลอดถึงการ
อุปถัมภ์การก่อสร้างวัดต่าง ๆ นั้น ก็มีจำนวนมาก ที่สำคัญคือ

๑. สร้างตึกวชิรญาณวงศ์ ณ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์
สำหรับเป็นตึกสงฆ์และใช้ประโยชน์ทางการแพทย์

๒. สร้างตึกวชิรญาณสามัคคีพยาบาล ณ โรงพยาบาล
จุฬาลงกรณ์สำหรับเป็นตึกสงฆ์ และใช้ประโยชน์ทางการแพทย์

๓. ทรงอุปถัมภ์การสร้างวัดล้านนาญาณสังวราราม
อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่

๔. ทรงอุปถัมภ์การสร้างพระเจดีย์ ณ ดอยแม่สะลอง
บ้านแม่สะลอง จังหวัดเชียงราย

๕. ทรงอุปถัมภ์การสร้างโรงเรียนมัธยมญาณสังวร
อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร

๖. ทรงอุปถัมภ์การสร้างวัดรัชดาภิเษก อำเภอ
บ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี

๗. ทรงอุปถัมภ์การสร้างวัดพุมุด อำเภอไทรโยค
จังหวัดกาญจนบุรี

๘. สร้างวัดญาณสังวราราม อำเภอบางละมุง จังหวัด
ชลบุรี

๙. สร้างโรงเรียนและโรงพยาบาลสมเด็จพระปิยะมหา-
ราชรมณียเขต อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี

นอกจากนี้ก็ยังทรงอุปถัมภ์การก่อสร้างวัดในต่างประเทศ
อีกหลายแห่ง คือ

๑. วัดพุทธรังษีในอุปการะของมหามกุฏราชวิทยาลัย
ณ นครซิดนีย์ ประเทศออสเตรเลีย

๒. วัดจากร์ดาธรรมจักรชัย ณ กรุงจาการ์ตา ประเทศ
อินโดนีเซีย

๓. อุโบสถวัดสิริกิตติวิหาร ณ เมืองกาฐมาณฑุ ประเทศ
เนปาล

๔. วัดพุทธศาสนา ณ รัฐแคลิฟอร์เนีย ประเทศ
สหรัฐอเมริกา

พระนิพนธ์

ทรงนิพนธ์หนังสือประเภทต่าง ๆ ไว้มาก ทั้งที่เป็นตำรา
ประกอบการศึกษา ธรรมกถา ธรรมเทศนา และสารคดี เช่น

อธิบายวากยสัมพันธ์ ภาค ๑-๒

ตำนานวัดบวรนิเวศวิหาร เล่ม ๒

หลักพระพุทธศาสนา (เรียบเรียงเป็นเทศนา ๓๗

กัณฑ์)

พระพุทธเจ้าของเรานั้นท่านเลิศล้ำ

๔๕ พรรษาของพระพุทธเจ้า

แนวปฏิบัติในสติปัฏฐาน

การบริหารทางจิตสำหรับผู้ใหญ่

พระพุทธเจ้าทรงสั่งสอนอะไร

พระพุทธศาสนากับสังคมไทย

โสฬสปัญญา เป็นต้น

นอกจากนี้ ทรงริเริ่มให้มีการแปลหนังสือพุทธศาสนา
ที่สำคัญ ๆ จากภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ เพื่อเป็นการ
เผยแพร่และเป็นคู่มือการศึกษาพระพุทธศาสนาสำหรับชาว

ต่างประเทศอีกเป็นจำนวนมาก เช่น หนังสือหลักสูตรนักธรรม
ชั้นตรี โท เอก ภิกขุปาติโมกข์ เป็นต้น แล้วโปรดให้มหามกุฏ-
ราชวิทยาลัยฯ จัดพิมพ์เผยแพร่

ในระยะเดียวกันนี้ โปรดให้จัดตั้งแผนกจำหน่ายหนังสือ
พระพุทธศาสนาภาษาต่างประเทศ ของมหามกุฏราชวิทยาลัยฯ
ขึ้นด้วย เพื่อให้เป็นศูนย์หนังสือทางพระพุทธศาสนาสำหรับ
ชาวต่างประเทศที่สนใจจะศึกษาพระพุทธศาสนา ตลอดถึงชาว
ไทยที่ต้องการหนังสือพระพุทธศาสนาในภาษาต่างประเทศ
ไว้ประกอบการศึกษา ซึ่งได้เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปีพุทธ-
ศักราช ๒๕๑๒

พระกรณียกิจ

ทรงเทศนาประจำวันอุโบสถเวลาเช้า ในพระอุโบสถ
วัดบวรนิเวศวิหาร

ทรงบรรยายธรรมในการฝึกอบรมการปฏิบัติทางจิต
(กรรมฐาน) ประจำวันพระและวันหลังวันพระ ณ ห้องประชุม
ชั้น ๒ ตึก สว ธรรมนิเวศ

ทรงบรรยายธรรม ในรายการบริหารทางจิตสำหรับผู้ใหญ่
ทางวิทยุกระจายเสียง อ.ส. พระราชวังดุสิต ประจำทุกวันอาทิตย์

ประวัติ

ของ

คณะสงฆ์อนัมนิกาย

ที่เข้ามาสู่ประเทศไทย โดยย่อ

***

ปรากฏตามพงศาวดารของญวนในประเทศไทยว่า ในระหว่าง พ.ศ. ๒๓๑๖ ได้เกิดจลาจลขึ้นที่เมืองเว้ อันเป็นราชธานีของประเทศญวน พวกกษัตริย์และพลเมืองของญวนต่างพากันหลบหนีภัยด้วยกันหลายทาง

ครั้งนั้น “องเชียงซุน” พระราชบุตรองค์ที่สี่ของพระเจ้าเมืองเว้ จึงได้อพยพครอบครัวและพลเมืองเข้ามาประเทศไทย เพื่อขอพึ่งพระบารมีในพระเจ้ากรุงธนบุรี เมื่อปี พ.ศ. ๒๓๑๙ พระเจ้ากรุงธนบุรีโปรดรับไว้ และพระราชทานที่ดินตอนถนนพหลุฑ์ให้เป็นที่อยู่อาศัย

ต่อมาถึงรัชสมัยรัตนโกสินทร์ ในรัชกาลที่ ๑ ครั้งนั้นมีพระราชนัดดาของพระเจ้าเมืองเว้อีกพระองค์หนึ่ง มีนามว่า “องเชียงสือ” ได้พากันมาอาศัยอยู่ที่เกาะเขตแดนเขมร ครั้งนั้นพระยาชลบุรี ได้คุมเรือรบไปลาดตระเวนทางชายทะเลพบเข้า

จึงได้ช่วยเหลือพาเข้ากรุงเทพฯ เมื่อ พ.ศ. ๒๓๒๕ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้า ได้ทรงพระกรุณาโปรดรับไว้ และได้พระราชทานที่ดินริมฝั่งเจ้าพระยา ทางทิศตะวันออกคือที่ตำบลคอกกระบือให้เป็นที่อยู่อาศัย พวกญวนที่นับถือศาสนาพุทธเมื่อตั้งภูมิลำเนาอยู่ที่ไหนก็สร้างวัดขึ้น ณ ที่นั้น ตามจดหมายเหตุฝ่ายอนัมนิกาย ซึ่งเป็นหลักฐานที่เชื่อถือได้บันทึกไว้ว่า

ในรัชสมัยพระเจ้ากรุงธนบุรี มีการสร้างวัดอนัมนิกาย ๒ วัด คือ

วัดทิพยวารีวิหาร	หลังกองตำรวจจระจร กรุงเทพฯ
วัดมงคลสมาคม	หลังวังบูรพาภิรมย์ (ต่อมาย้ายไปสร้างอยู่ที่ถนนแปลงนาม) กรุงเทพฯ

ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก มีการสร้างวัด ๒ วัด คือ

วัดอุภัยราชบำรุง	ถนนเจริญกรุง ตลาดน้อย กรุงเทพฯ
------------------	--------------------------------

วัดอนัมนิกายาราม	ถนนประชาราษฎร์ ๑ บางโพ กรุงเทพฯ
------------------	---------------------------------

ต่อมายังได้มีการสร้างวัดต่าง ๆ อีก

ทางด้านพระสงฆ์อนัมนิกายในประเทศไทย ปรากฏตามตำนานว่า พระสงฆ์รูปแรกในนิกายนี้ได้อุปสมบทมาจากประเทศญวน จะมีก็รูปไม่ปรากฏ ต่อมาท่านได้ให้การอุปสมบทแก่กุลบุตรผู้เลื่อมใสศรัทธาขึ้นในประเทศไทยเอง แม้ท่านพระครูคณานัมสมณาจารย์ (ฮึง) วัดอุภัยราชบำรุง ตลาดน้อย กรุงเทพฯ และท่านพระครูคณานัมสมณาจารย์ (เหยี่ยวกร่วม) วัดอนัมนิกายาราม บางโพ กรุงเทพฯ ซึ่งทั้งสองเป็นพระเถระฝ่ายอนัมนิกายก็อุปสมบทในประเทศไทยนี้เอง

ความเจริญรุ่งเรืองของคณะสงฆ์อนัมนิกายในประเทศไทย ได้สืบทอดมาถึงตราบเท่าทุกวันนี้

วัด

วัดมี ๒ อย่าง คือ วัดที่ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา และวัดสำนักสงฆ์ ปัจจุบันนี้มี ๑๓ วัด คือ

วัดมงคลสมาคม โทร. ๒๒๒-๐๙๐๙

เลขที่ ๔๘ ถนนแปลงนาม แขวงสัมพันธวงศ์
เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

วัดอุภัยราชบำรุง โทร. ๒๓๓-๓๑๐๒

เลขที่ ๘๖๔ ถนนเจริญกรุง แขวงตลาดน้อย
เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

วัดกุศลสมาคร โทร. ๒๒๑-๗๐๐๒, ๒๒๑-๕๕๖๕
 เลขที่ ๙๗ ถนนราชวงศ์ แขวงสัมพันธวงศ์
 เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

วัดชัยภูมิการาม โทร. ๒๒๔-๒๒๑๘
 เลขที่ ๓๐ ถนนเยาวพานิช แขวงจักรวรรดิ
 เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

วัดสมณานัมบริหาร โทร. ๒๘๑-๐๐๘๒,
 ๒๘๑-๕๒๓๕
 เลขที่ ๔๑๖ ถนนลูกหลวง แขวงสี่แยกมหานาค
 เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

วัดอนัมนิการาม โทร. ๕๘๕-๐๔๑๖,
 ๕๘๖-๘๐๐๑
 เลขที่ ๒๗ ถนนประชากรราษฎร์ สาย ๑
 แขวงบางซื่อ เขตบางซื่อ กรุงเทพฯ ๑๐๘๐๐

วัดโลกานูเคราะห์ โทร. ๒๒๖-๒๗๑๔
 เลขที่ ๑๒๖ ถนนราชวงศ์ แขวงจักรวรรดิ
 เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

วัดถาวราราม โทร. (๐๓๔) ๕๑๑๕๒๑,
 ๕๑๓-๒๒๖

เลขที่ ๓ ถนนเจ้าขุนเณร ตำบลบ้านเหนือ
อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี ๗๑๐๐๐

วัดเขตรักษาบุญาราม โทร. (๐๓๙) ๓๑๑๓๒๙
เลขที่ ๒๘ ถนนขวาง ตำบลวัดใหม่ อำเภอเมือง
จังหวัดจันทบุรี ๒๒๐๐๐

วัดถ้ำเขาน้อย

เลขที่ ๑๘/๑ ตำบลม่วงชุม อำเภอท่าม่วง
จังหวัดกาญจนบุรี ๗๑๑๑๐

วัดสุนทรประดิษฐ์ โทร. (๐๔๒) ๒๒๑๑๒๔
เลขที่ ๔๔/๓ ถนนอดุลยเดช ตำบลหมาแข้ง
อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ๔๑๐๐๐

วัดถาวราราม หาดใหญ่ โทร. (๐๗๔) ๒๔๓๕๕๘
เลขที่ ๔๕ ถนนแสงจันทร์ ตำบลหาดใหญ่ใน
อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ๙๐๑๑๐

สำนักสงฆ์สว่างกวางจิบช้า โทร. ๔๖๕-๑๘๗๑
ซอยอิสรภาพ ๙ สว่างจิมช้า สี่แยกบ้านแขก
หิรัญบุรี ธนบุรี กทม. ๑๐๖๐๐

สำนักสงฆ์ อดัมมกุระราชะ โทร. (๐๗๓) ๒๑๔๓๖๗
เลขที่ ๙ ถนนมหาวาส ต.สำแดง อ.เมือง
จ.ยะลา ๙๕๐๐๐

วัดอภัยภาติการาม (ชำปอกง)

โทร. (๐๓๘) ๕๑๑๑๙๘

เลขที่ ๔๗๕/๗ ก.ถนนศุภกิจ ตำบลบ้านใหม่

อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา ๒๕๐๐๐

วัดมีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย มีเจ้าอาวาสเป็นผู้ปกครอง เพื่อให้การปกครองและดำเนินกิจการของวัดให้เป็นไปด้วยดี กฎกระทรวงฯ ได้กำหนดให้เจ้าอาวาสมีอำนาจหน้าที่เป็นหลักในการบริหาร

การปกครอง

การปกครองของคณะสงฆ์อนัมนิกายในปัจจุบันนี้ เป็นไปตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ และมีกฎกระทรวงออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ คือ กฎกระทรวงฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๒๐ ว่าด้วยการปกครองคณะสงฆ์อื่น

เพื่อให้การปกครองเป็นไปด้วยความเรียบร้อย กฎกระทรวงฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๒๐ ได้กำหนดให้มีบรรพชิตเป็นผู้ปกครองตามตำแหน่งโดยลำดับ ดังนี้คือ

เจ้าคณะใหญ่

รองเจ้าคณะใหญ่

ผู้ช่วยเจ้าคณะใหญ่

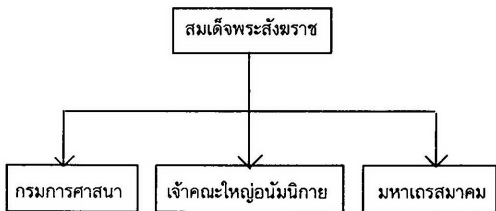
ปลัดขวา

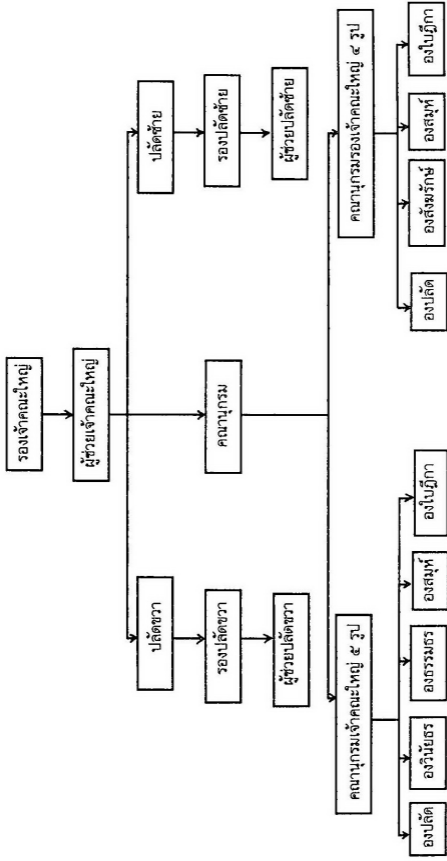
ปลัดซ้าย
 รองปลัดขวา
 รองปลัดซ้าย
 ผู้ช่วยปลัดขวา
 ผู้ช่วยปลัดซ้าย
 เจ้าอาวาส
 รองเจ้าอาวาส
 ผู้ช่วยเจ้าอาวาส

ดำเนินการปกครองให้เป็นไปตามพระธรรมวินัย ลัทธิ
 นิกาย กฎหมาย และพระบัญชาของสมเด็จพระสังฆราช

เพื่อการนี้ กฎกระทรวงฯ ได้กำหนดให้เจ้าคณะใหญ่
 มีอำนาจวางระเบียบและออกคำสั่ง โดยไม่ขัดหรือแย้งกับพระ
 ธรรมวินัย ลัทธิ นิกาย กฎหมาย พระบัญชาสมเด็จพระ-
 สังฆราช และระเบียบแบบแผนของทางราชการ

ระเบียบการปกครองคณะสงฆ์อนัมนิกาย แผนภูมิที่ ๑

พระสงฆ์อนันตนิกาเย

ที่ได้รับพระราชทานสัญญาบัตรสมณศักดิ์ เป็น

เจ้าคณะใหญ่

องค์ปฐม ถึง องค์ปัจจุบัน

๑. พระครูคุณานันท์สมณาจารย์ (องฮึง)	เจ้าคณะใหญ่
วัดอุภัยราชบำรุง ตลาดน้อย กรุงเทพฯ	
๒. พระครูคุณานันท์สมณาจารย์ (องเหยี่ยวกรำ)	”
วัดอนันตนิกาหาราม บางโพ กรุงเทพฯ	
๓. พระครูคุณานันท์สมณาจารย์ (องจีหล่อ)	”
วัดสมณานันท์บริหาร สะพานขาว กรุงเทพฯ	
๔. พระครูคุณานันท์สมณาจารย์ (องกันเคี้ยว)	”
วัดอุภัยราชบำรุง ตลาดน้อย กรุงเทพฯ	
๕. พระครูคุณานันท์สมณาจารย์ (องเหม็กโง)	
วัดมงคลสมาคม ถนนเปล่งนาม กรุงเทพฯ	
๖. พระครูคุณานันท์สมณาจารย์ (องเวียงหมาง)	”
วัดกุศลสมาคร ราชวงศ์ กรุงเทพฯ	
๗. พระครูคุณานันท์สมณาจารย์ (องโผชัย)	”
วัดอุภัยราชบำรุง ตลาดน้อย กรุงเทพฯ	

๘. พระครูคุณานัมสมณาจารย์ (องปิ่นเรือง) เจ้าคณะใหญ่
วัดโลกานุเคราะห์ ซอยผลิตผล ราชวงศ์ กท.
๙. พระครูคุณานัมสมณาจารย์ (องโผเรียน) ”
วัดชัยภูมิการาม ตลาดเก่า กรุงเทพฯ
๑๐. พระคุณานัมธรรมสมาธิวัตร (องย้ากเหมิง) ”
วัดมงคลสมาคม ถนนเปลงนาม กรุงเทพฯ
๑๑. พระคุณานัมธรรมปัญญาธิวัตร (องกิ้นเจี้ยว) ”
วัดกุศลสมาคร ถนนราชวงศ์ กรุงเทพฯ

รวม ๑๑ รูป

หลักคำสอน

พระสงฆ์ อนัมมฯ ถือตามหลักคำสอนแบบมหายานทั่วไป ซึ่งเป็นหลักใหญ่ คำว่า “มหายาน” มาจากศัพท์ มหา+ยาน แปลว่า พาหนะที่กว้างใหญ่โต ซึ่งสามารถขนสัตว์ให้ข้ามพ้นจากวัฏสงสารได้มาก หลักธรรมในนิกายนี้ส่วนใหญ่จึงเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับนิกายเถรวาท คือสอนเรื่อง “อริยสัจ ๔” และมีข้อปฏิบัติคือ “ศีล-สมาธิ-ปัญญา” มีจุดหมายอย่างเดียวกันคือความหลุดพ้นจากกิเลสอันเป็นต้นเหตุแห่งทุกข์ แตกต่างกันอยู่ที่นโยบาย การเผยแพร่เท่านั้น ฉะนั้นมหายานจึงบัญญัติพิธีกรรมและจารีตแบบแผนต่าง ๆ ขึ้นชนิดที่ฝ่ายนิกายเถรวาทไม่มี เพื่อเป็นกุศโลบายชักจูงประชาชนให้มาเลื่อมใสตามกาลเทศะ

อุดมคติฝ่ายมหายาน สอนให้คนบำเพ็ญตนเป็นพระโพธิสัตว์ เพื่อช่วยปลดเปลื้องทุกข์ของสัตว์โลกได้กว้างขวาง พระโพธิสัตว์หมายถึง ผู้ที่จะตรัสรู้เป็น “พระพุทธเจ้า” ต่อไปเมื่อบำเพ็ญบารมีเต็มเปี่ยมบริบูรณ์แล้ว ซึ่งหลักธรรมนี้ฝ่ายเถรวาทก็รับรอง แต่ฝ่ายมหายานหยิบยกเรื่อง “พระโพธิสัตว์” ขึ้นมานั้นเป็นพิเศษ ฝ่ายเถรวาทก็หยิบยกเรื่อง “อริยสัจ ๔” มาประกาศเป็นสำคัญ แต่ฝ่ายมหายานประกาศ “ทศบารมีเป็น

สำคัญ” ทั้งนี้มิได้หมายความว่าฝ่ายเถรวาทไม่มี “ทศบารมี” หรือมหายานไม่มี “อริยสัจ ๔” ก็หาไม่ เป็นเพียงว่าต่างฝ่ายต่างหยิบยกเอาหลักธรรมทั้งสองขึ้นมาเป็นจุดเด่นสำคัญ เหนือหลักธรรมอื่น ๆ ที่มีอยู่เท่านั้น

พระโพธิสัตว์จรียา

ผู้ปรารถนาตนเป็นพระโพธิสัตว์จักต้องบำเพ็ญบารมี ๖
อัปป์มัญญา ๔ และมหาปณิธาน ๔

จะกล่าวถึงเรื่องบารมีก่อน บารมีนั้นความจริงมีอยู่ ๑๐ แต่มหายานย่อลงเหลือ ๖ มี ทาน ศีล ขันติ วิริยะ ฌาน ปัญญา

ความหมายของบารมี ๖ ในทรรคนะของ “พระโพธิ-
สัตว์” มีดังนี้คือ ทานกับศีล เป็นคู่ปรับ ทำลายกิเลสคือโลภะ
ขันติกับวิริยะ เป็นคู่ปรับ ทำลายกิเลสคือโทสะ ฌานกับปัญญา
เป็นคู่ปรับ ทำลายกิเลสคือโมหะ

พระโพธิสัตว์ บำเพ็ญบารมี ๖ ประการนี้

อัปป์มัญญา ๔

พระโพธิสัตว์ทั้งหลายต้องมีอัปป์มัญญา ๔ คือ เมตตา
กรุณา มุทิตา อุเบกขา

เมตตา พระโพธิสัตว์ต้องให้ความสุขแก่สรรพสัตว์

ภรรยาน่า พระโพธิสัตว์ต้องปลดเปลื้องความทุกข์ของ
สรรพสัตว์

มฤติกา พระโพธิสัตว์ต้องยินดีอนุโมทนาเมื่อสัตว์พ้น
ทุกข์และได้สุข

อุเบกขา พระโพธิสัตว์ต้องมีจิตเป็นกลางในสรรพสัตว์
ไม่ยึดถือติดอยู่ในความดี ว่าตนได้บำเพ็ญไปให้ผู้อื่นผู้ใด และ
ไม่ยึดถือในการปรารณาทอแทนด้วย トラบโดที่ยังมีความ
รู้สึกยึดถือว่าตัวเราเข้าไปแทรกในการกระทำอย่างนั้นอย่างนี้
อยู่ตรานั้นก็ยังไม่นับว่าได้ทำถึงจุดประสงค์ในข้อนี้

พระโพธิสัตว์ต้องมีมหาปณิธาน ๔ คือ

๑. จักโปรดสัตว์ทั้งหลายให้พ้นทุกข์
๒. จักทำลายกิเลสให้หมดสิ้น
๓. จักศึกษาธรรมทั้งหลายให้เจนจบ
๔. จักบรรลุปุทธภูมิอันประเสริฐสุด

คุณสมบัติของพระโพธิสัตว์ มีอยู่ ๓ ประการคือ

๑. มหาปรัชญา หรือปัญญาอันยิ่งใหญ่ หมายความว่า
ว่าจะต้องเป็นผู้มีปัญญาเห็นแจ้งในสังขาร

๒. มหากรุณา หมายความว่า จะต้องเป็นผู้มีจิต
กรุณาต่อสรรพสัตว์ทั้งหลายปราศจากขอบเขต พร้อมทั้งจะสละ
ตนเองเพื่อช่วยสัตว์ให้พ้นทุกข์

๓. มหาอุปาย หมายความว่า พระโพธิสัตว์จะต้องมี
วิธีการชาญฉลาดในการแนะนำสั่งสอนผู้อื่นให้เข้าถึงสัจธรรม

คุณสมบัติทั้ง ๓ ข้อนี้ เป็นหัวใจของพุทธศาสนาฝ่าย
มหายาน ข้อแรกเป็นการบำเพ็ญประโยชน์ตนให้ถึงพร้อม
ส่วน ๒ ข้อหลังเป็นการบำเพ็ญประโยชน์เพื่อผู้อื่น

สรุปความว่า จะถือปฏิบัติในนิกายใด ๆ ก็ดีผู้บรรลุ
ความเห็นแจ้งจะต้องดำเนินไปตามหลัก คือ ศีล-สมาธิ และ
ปัญญา เพื่อจะทำให้แจ้งในอริยสัจ ๔ คือ ทุกข์ สภาพที่ทน
ได้ยาก สมุทัย เหตุให้เกิดทุกข์ นิโรธ ความดับทุกข์ มรรค
แนวทางปฏิบัติไปสู่ความดับทุกข์

การศึกษาของพระภิกษุ-สามเณรฝ่ายอนัมนิกาย

ในสมัยก่อนการศึกษาของพระภิกษุ-สามเณรฝ่ายอนัมนิกายไม่เจริญรุ่งเรือง เป็นเพราะการปกครองของบ้านเมือง พระภิกษุสามเณรส่วนมากศึกษาพระธรรมวินัย ลัทธิฝ่ายมหายานตามที่บูรพาจารย์นำสืบ ๆ กันมา

ส่วนพระภิกษุ-สามเณรบางรูปมีความประสงค์จะศึกษาหลักธรรมนอกเหนือไปจากลัทธิฝ่ายมหายาน จะต้องไปศึกษาพระปริยัติจากสำนักเรียนของคณะสงฆ์ไทย ปรากฏว่ามีการสอบได้นักธรรมชั้นตรี-โท-เอก เป็นจำนวนไม่น้อยเลย

พระภิกษุ-สามเณรบางรูปมีความประสงค์จะปฏิบัติธรรม จะไปอบรมในสำนัก “กรรมฐาน” ของพระสงฆ์ไทยก็มีเช่น พระครูคุณานันท์สมณาจารย์ (จี๋หลือบ) วัดสมณานัมบริหาร (วัดสะพานขาว) ซึ่งได้รับการยกย่องจากสมเด็จพระวันรัต (ทับ) วัดโสมนัสวิหาร เป็นผู้ปฏิบัติเคร่งครัด “พระธรรมวินัย”

พระครูคุณานันท์สมณาจารย์ (ปี่) วัดมงคลสมาคม เป็นผู้รู้แจ้งในลัทธิมหายาน (ฝ่ายอนัมนิกาย) จนสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ทรงนิพนธ์เรื่องตำนานพระสงฆ์ญวนในประเทศไทยขึ้น

องสรภาณมธุรส (บัวเอ็ง) วัดสมณานัมบริหาร (วัดสะพานขาว) เป็นผู้ที่มีชื่อเสียงในการเชิดวิญญูณและเป็นที่รู้จักทั่วไปของประชาชน

ในปัจจุบันนี้การศึกษาของคณะสงฆ์อนันมิกายได้มีวิวัฒนาการขึ้น มีการศึกษาทั้งทางโลกและทางธรรม และได้ส่งพระภิกษุ-สามเณรไปศึกษาต่างประเทศ เจ้าคณะใหญ่อนันมิกายโดยการนำของพระคณานัมธรรมปัญญาธิวัตร ได้ตั้งโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญขึ้นตั้งแต่ปี ๒๕๓๑ จนถึงปัจจุบันนี้ พระปริยัติธรรมมีการศึกษานักธรรมชั้นตรี-โท-เอกถึงเปรียญ แผนกสามัญศึกษาตั้งแต่ ม. ๑-๕ (ตามตารางโรงเรียนกุศลสมาครวิทยาลัย ปี ๒๕๓๖)

การศึกษาของคณะสงฆ์อนันมิกายได้ขยายออกไปยังต่างจังหวัด เช่น โรงเรียนสุนทรประดิษฐ์วิทยาลัย โดยการนำขององสรภาณมธุรส (ถนนอม) เจ้าอาวาสวัดสุนทรประดิษฐ์ เริ่มตั้งเมื่อปี ๒๕๓๓ มีการศึกษาทั้งทางโลกและทางธรรมปริยัติธรรม ตั้งแต่ักธรรมชั้นตรี-โท-เอก แผนกสามัญศึกษามีตั้งแต่ ม. ๑-๓ (ตามตาราง)

ที่ ๑๒/๒๕๓๑

วัตถุประสงค์สมาคร ถนนราชวงศ์
แขวงสัมพันธวงศ์ เขตสัมพันธวงศ์

กท. ๑๐๑๐๐

๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๑

เรื่อง ขออนุญาตเปิดโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนก
สามัญศึกษา

เจริญพร อธิบดีกรมการศาสนา

สิ่งที่ส่งมาด้วย

๑. ประกาศวัตถุประสงค์สมาคร เรื่อง ตั้งคณะ
กรรมการโรงเรียนพระปริยัติธรรม ๑ ชุด
๒. แบบขออนุญาตจัดตั้งโรงเรียน
พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ๑ ชุด
๓. แบบขออนุญาตให้เป็นผู้จัดการ
โรงเรียนพระปริยัติธรรม ๑ ชุด
๔. แบบคำขออนุญาตให้เป็นครูใหญ่
โรงเรียนพระปริยัติธรรม ๑ ชุด
๕. แบบคำร้องเพื่อขออนุญาตเป็นครูใน
โรงเรียนพระปริยัติธรรม ๙ ชุด
๖. ประกาศโรงเรียนกุศลสมาครวิทยาลัย
เรื่อง รับสมัครนักเรียน ๑ ชุด

ด้วยบรรพชิตและคฤหัสถ์ จำนวน ๑๕ ท่าน โดยมี
 อาตมาเป็นประธาน ได้ประชุมปรึกษาหารือกัน ณ ศาลาการ
 เปรียญวัดกุศลสมาคร เมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๓๑ มี
 ความเห็นพ้องต้องกันว่าสมควรขออนุญาตเปิดโรงเรียน
 พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาชั้น ณ วัดกุศลสมาคร
 แขวงสัมพันธวงศ์ เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร ชื่อ
 โรงเรียนกุศลสมาครวิทยาลัย โดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ ดังนี้

๑. เพื่อให้พระภิกษุและสามเณรได้ศึกษาวิชาการทาง
 พระพุทธศาสนาและวิชาสามัญควบคู่กันไป
๒. เพื่อให้พระภิกษุและสามเณรมีความรู้ ความเข้าใจ
 ในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาอย่างแท้จริง
๓. เพื่อให้พระภิกษุและสามเณรเป็นผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติ
 ชอบ ดำรงอยู่ในสมณภาวะตามหลักธรรมวินัย
๔. เพื่อให้พระภิกษุและสามเณรเป็นผู้มีความสามารถ
 นำหลักธรรมไปเผยแพร่ให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ
 และความเชื่อ ความศรัทธาแก่ชาวโลกสมัยปัจจุบัน
 เพื่อเป็นประโยชน์เกื้อกูลในการดำรงชีวิตทั้งตนเอง
 และสังคม
๕. เพื่อส่งเสริมคุณธรรม คือความเมตตาและกรุณา
 และมีน้ำใจเสียสละสนับสนุนให้พระภิกษุและ
 สามเณรบำเพ็ญศาสนกิจเป็นกัลยาณมิตร

๖. เพื่อส่งเสริมให้พระภิกษุและสามเณรเป็นผู้นำทางจิตใจของประชาชนในกิจการทางพระศาสนา ทางสังคม และวัฒนธรรม อันจะเป็นประโยชน์สุขของชนหมู่มาก
๗. เพื่อส่งเสริมพระภิกษุและสามเณรให้เข้าใจ เกิดศรัทธาในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของประเทศชาติ

อาศัยวัตถุประสงค์ดังกล่าวข้างต้น อาตมภาพจึงใคร่ขอเจริญพร ขออนุญาตเปิดโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ตั้งแต่ชั้นมัธยมปีที่ ๑ ถึงมัธยมปีที่ ๖ ขึ้นในปีการศึกษา ๒๕๓๒ เป็นต้นไป ดังรายละเอียดต่าง ๆ ที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้แล้ว

สุดท้ายนี้ อาตมภาพหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านคงจะได้อนุเคราะห์ให้เป็นไปตามความประสงค์ จึงขอเจริญพรขอบคุณและอนุโมทนามา ณ โอกาสนี้.

เจริญพร

พระคุณหม่อมธรรมวิธานจารย์
(พระคุณหม่อมธรรมวิธานจารย์)

เจ้าอาวาสวัดกุศลสมาคร

เจ้าคณะใหญ่หน่อกันนิกาย

วัดกุศลสมาคร

โทร. ๒๒๑-๗๐๐๒

ใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

ใบอนุญาตเลขที่ ๑๔๔/๒๕๓๒ เขียนที่ กรมการศาสนา

วันที่ ๒๐ เดือน มกราคม พุทธศักราช ๒๕๓๒

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๔ แห่งระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พ.ศ. ๒๕๑๔ โดยความเห็นชอบของประธานสภาการศึกษาของคณะสงฆ์ กระทรวงศึกษาธิการอนุญาตให้ วัดกุศลสมาคร โดย พระคณานิรมัธรรมวิธานาจารย์ ตำแหน่ง เจ้าอาวาสวัดกุศลสมาคร อายุ ๖๑ ปี พรรษา ๔๑ จัดตั้งโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา สำหรับพระภิกษุสามเณร ขึ้นที่ วัดกุศลสมาคร ถนนราชวงศ์ หมู่ที่ - ตำบลสัมพันธวงศ์ อำเภอสัมพันธวงศ์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ตามรายการที่ได้แสดงความจำนงไว้ คือ

(๑) ชื่อโรงเรียน กุศลสมาครวิทยาลัย

(๒) เวลาเปิดทำการสอน ตั้งแต่ ๐๙.๐๐ นาฬิกา ถึง ๑๘.๐๐ นาฬิกา หยุดพักใหญ่ตั้งแต่ ๑๑.๐๐ นาฬิกา ถึง ๑๓.๐๐ นาฬิกา หยุดพักน้อย ๑๕ นาที รวมเวลาเรียนวันละ ๗ ชั่วโมง - นาที

๕๒

(๓) วิชาที่สอน ภาษาบาลี ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิต-
ศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา สุขศึกษา ศาสนปฏิบัติ ธรรมวินัย

(๔) หลักสูตร มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนพระปริยัติธรรม
แผนกสามัญศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑ และมัธยมศึกษาตอนปลาย
พุทธศักราช ๒๕๒๔

(๕) ชั้นเรียนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ถึงชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ ๖

(๖) ภาคเรียนในปีหนึ่งแบ่งเป็น ๒ ภาค ภาคต้น ตั้งแต่ ๑๖
พฤษภาคม ถึง ๑๑ ตุลาคม ภาคกลาง ตั้งแต่ - ถึง - ภาคปลาย ตั้งแต่
๑ พฤศจิกายน ถึง ๑ เมษายน

(๗) วันหยุดประจำสัปดาห์ วันพระ และ วันอาทิตย์
โรงเรียนนี้รับนักเรียนไม่ต่ำกว่า ๒๐ รูป

(ลายมือชื่อ)

ร้อยเอกอดุลย์ รัตตานนท์

อธิบดีกรมการศาสนา

ที่ ศธ ๐๔๐๔/ ๑๐๒๒

กรมการศาสนา

กระทรวงศึกษาธิการ กทม. ๑๐๓๐๐

๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

เรื่อง การขออนุญาตจัดตั้งโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนก
สามัญศึกษา

นมัสการ เจ้าอาวาสวัดกุศลสมาคร

อ้างอิง ลิขิตวัดกุศลสมาคร ที่ ๑๗/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๔
พฤศจิกายน ๒๕๖๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย

๑. ใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนก
สามัญศึกษา

๒. ใบอนุญาตให้เป็นผู้จัดการ

๓. ใบอนุญาตให้เป็นครูใหญ่

ตามลิขิตที่อ้างถึง วัดกุศลสมาครขออนุญาตจัดตั้งโรงเรียน
พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและ
ตอนปลาย ในปีการศึกษา ๒๕๖๒ นั้น

บัดนี้กระทรวงศึกษาธิการได้อนุญาตให้วัดกุศลสมาครจัดตั้ง
โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ชื่อ “โรงเรียนกุศล
สมาครวิทยาลัย” ได้แล้ว ตั้งแต่วันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๒

จึงนมัสการมาเพื่อโปรดทราบ

ขอนมัสการด้วยความเคารพอย่างสูง

ร้อยเอก

(อดุย์ รัตนานนท์)

อธิบดีกรมการศาสนา

กองศาสนศึกษา

โทร. ๒๘๑๐๔๙๒

ประกาศวัดกุศลสมาคร
เรื่อง ตั้งคณะกรรมการโรงเรียนพระปริยัติธรรม
แผนกสามัญศึกษา

— — — —

ด้วยการศึกษาของพระภิกษุและสามเณรวัดกุศลสมาคร
อนัมนิกาย ยังมีได้อนุวัตติให้เป็นไปตามกาลสมัย ทำให้พระ
ภิกษุและสามเณรเหล่านั้น มีความรู้เพียงแต่สาธยายมนต์และ
ประกอบพิธีบำเพ็ญกุศลเท่านั้น ส่วนความรู้ทางคดีโลกและ
คดีธรรมอื่น ๆ ยังไม่ค่อยจะเข้าใจมากนัก ข้าพเจ้าพิจารณาแล้ว
เห็นสมควรตั้งโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาขึ้น
ณ วัดกุศลสมาคร แขวงสัมพันธวงศ์ เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพ-
มหานคร ชื่อโรงเรียนกุศลสมาครวิทยาลัย โดยอนุญาตให้พระ
ภิกษุและสามเณรวัดกุศลสมาคร ตลอดถึงวัดอื่น ๆ ได้ศึกษา
เล่าเรียน ก็จะมีบังเกิดประโยชน์อย่างมหาศาลแก่พระภิกษุและ
สามเณรเหล่านั้น ตลอดจนวัดวาอารามอื่น ๆ รวมถึงเป็นประ-
โยชน์แก่คณะสงฆ์อนัมนิกายอีกด้วย

ฉะนั้น เพื่อให้การดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดตั้ง การ
บริหาร การหาทุนสำหรับโรงเรียนกุศลสมาครวิทยาลัย การปก-
ครอง การเรียน การสอนนักเรียน ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย
สมดังเจตนารมณ์ข้าพเจ้า จึงขอตั้งให้ผู้มีนามดังต่อไปนี้ คือ

๑. พระคณานิยมธรรมวิชาอาจารย์
เจ้าอาวาสวัดกุศลสมาคร เป็นประธาน
๒. พระสมณานิยมวุฒาจารย์
เจ้าอาวาสวัดถ้ำเขาน้อย เป็นรองประธาน
๓. พระครูบริหารอนัมพรต
เจ้าอาวาสวัดอนัมนิกายาราม เป็นกรรมการ
๔. อังสรภานมธุรส
เจ้าอาวาสวัดสุนทรประดิษฐ์ เป็นกรรมการ
๕. อังสุตบทบวร
เจ้าอาวาสวัดสมณานิยมบริหาร เป็นกรรมการ
๖. อังสรพจนสุนทร
เจ้าอาวาสวัดอุภัยราชบำรุง เป็นกรรมการ
๗. อังพจนกรโกศล
เจ้าอาวาสวัดเขตรัณยานุญญาราม เป็นกรรมการ
๘. อังอนันตสรภัญญ์
เจ้าอาวาสวัดถาวราราม เป็นกรรมการ
๙. อังอนันตสรนาท
เจ้าอาวาสวัดถาวรารามหาดใหญ่ เป็นกรรมการ
๑๐. อังปลัดเชื้อเจ้า แซ่เถียน
รองเจ้าอาวาสวัดกุศลสมาคร เป็นกรรมการ

๑๑. พระครูปลัดจรรยา รุจิธมฺโม
วัดไตรมิตรวิทยาราม เป็นกรรมการ
๑๒. พระครูธรรมบาลวิโชค ภาทูปญฺโญ
วัดคณิกาผล เป็นกรรมการ
๑๓. พระปลัดสมเกียรติ อคฺคกิตฺติ
ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดปทุมคงคา เป็นกรรมการ
๑๔. องโบฎีกาไพศาล สมัยนิยม
ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดกุศลสมาคร เป็นกรรมการ
๑๕. นายสมศักดิ์ สายหยุด
บ้านสวนสายหยุด เป็นกรรมการและเลขานุการ

ขอให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งทั้งหมด ได้ช่วยกันปรึกษาหารือ
และดำเนินการให้เป็นไปด้วยดี ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๑

(พระคณานัมธรรมวิธานอาจารย์)

เจ้าอาวาสวัดกุศลสมาคร

ปี พ.ศ. ๒๕๓๖
โรงเรียนนฤศลสมาครวิทยาลัย กรุงเทพฯ ฯ

ม.๑	ม.๒	ม.๓	ม.๔	ม.๕	รวม	น.ศ.ตรี	น.ศ.โท	น.ศ.เอก	ป.ศ.๑-๒	ป.ศ.๓	รวม
๔๑	๓๖	๒๐	๑๓	๑๔	๑๒๔	๕๕	๓๔	๒๓	๙	๓	๑๒๔

ผู้บริหาร	๑๙	รูป
ครูพระ	๖	รูป
ครูมรณวาส	๑๔	คน

ปี พ.ศ. ๒๕๓๖
โรงเรียนสุนทรภะประดิษฐ์วิทยาลัย อุดรธานี

ม.๑	ม.๒	ม.๓	รวม	น.ธ.ศรี	น.ธ.โท	น.ธ.เอก	รวม
๓๗	๒๗	๒๗	๙๑	๓๗	๒๗	๒๗	๙๑

ครูพระ ๔ รูป

ครูฆราวาส ๗ คน

การเผยแพร่

การเผยแพร่พระพุทธศาสนาของพระสงฆ์อัมมิกาย ในระยะเริ่มแรกมานั้นส่วนใหญ่หนักไปทางพิธีกรรม เช่น พิธี กงเต็ก พิธีสะเดาะเคราะห์ประจำปี พิธีบริจาคทานทั้งกระจาด เดือน ๗ จัน

ส่วนวันสำคัญในพระพุทธศาสนาได้กำหนดให้มีการ บำเพ็ญกุศลประกอบพิธีเวียนเทียน เพื่อเป็นรัตนบูชา แสดง พระธรรมเทศนา อบรมสั่งสอนชาวพุทธบริษัท และเยาวชน ตามโอกาสที่จะอำนวยให้

กาลต่อมาในยุคสมัยหลัง ๆ ได้มีการพิมพ์หนังสือเผยแพร่เป็นวิทยาทานบ้าง ร่วมแสดงนิทรรศการกับพระสงฆ์ไทยบ้าง รับการบรรพชาสามเณรตอนปิดภาคฤดูร้อนเพื่ออบรมเยาวชน เหล่านั้นให้ได้รับความรู้ในเรื่องของพระศาสนาและจริยธรรม บ้าง ให้การอุปสมบทแก่ผู้มีจิตศรัทธาทุกปีเป็นประจำเสมอมา

การบรรพชา อุปสมบท

ฝ่ายพระสงฆ์อัมมิกายในประเทศไทยโดยย่อ

กุลบุตรผู้มีความศรัทธาเลื่อมใสประสงค์จะเข้ามา บรรพชาอุปสมบทในพระพุทธศาสนา ฝ่ายอนัมมข ลัทธิมหายาน ผู้ปกครอง มีบิดามารดาเป็นต้น นำกุลบุตรผู้นั้นไปมอบกับ

เจ้าอาวาส หรือพระอุปัชฌาย์ตามแต่จะเห็นสมควร เพื่อหัด
ขานนาค และรู้จักขนบธรรมเนียมของการบรรพชาอุปสมบท

กุลบุตรผู้จะขอบรรพชาอุปสมบทจะต้องจัดหาเครื่อง
บริขารให้ครบตามจำนวนวินัย เช่น ผ้าไตรครองตามแบบพระ-
สงฆ์อันมีฯ บาตร ฆมกรก (เครื่องกรองน้ำ) เข็มพร้อมทั้ง
กลองและด้ายเย็บผ้า มีดโกนพร้อมด้วยหินลับ ประคตเอาและ
เครื่องอุปโภคอื่น ๆ อันควรแก่สมณะ

การบรรพชาเป็นสามเณร

การบรรพชาเป็นสามเณรต้องมีพระอุปัชฌาย์เป็นผู้ให้
การบรรพชาผู้ขอบวชต้องเปล่งคำขอบรรพชาให้ถูกต้องตามวินัย
และรับไตรสรณคมน์ (คือรับนับถือ พระพุทธ พระธรรม พระ
สงฆ์) ต่อจากนั้นก็สมาทานศีลสิกขาบท ๑๐ ข้อ มีปาณาช เป็นต้น

เมื่อบรรพชาเป็นสามเณรแล้วให้สังกัดอยู่วัดใดวัดหนึ่ง
มีเจ้าอาวาสหรือพระอาจารย์ปกครอง เพื่ออบรมศึกษาวัตร-
ปฏิบัติ ตามลัทธิวินัยหลักธรรมวินัยเพื่อความก้าวหน้ามา
ซึ่งความเจริญรุ่งเรืองแก่ผู้บวช และพระศาสนาสืบต่อไปอีกด้วย

การอุปสมบทเป็นพระภิกษุ

ด้วยวิธีญัตติจตุตถกรรมสงฆ์ มีดังต่อไปนี้

สงฆ์จะพึงให้การอุปสมบทแก่กุลบุตรได้ พึงทำให้พร้อม
ด้วยสมบัติ ๕ ประการคือ

๑. วัตถุประสงค์ หมายถึงตัวผู้อุปสมบทต้องถึงพร้อมด้วยสมบัติ ๖ ประการ คือ ๑. เป็นชาย ๒. มีอายุครบ ๒๐ ปีบริบูรณ์ ๓. ไม่เป็นผู้ถูกตอนหรือเป็นกะเทยมีเพศคู่ ๔. ไม่เป็นบุคคลผู้ฆ่าบิดามารดา ๕. ผู้ต้องโทษปาราชิก ขาดจากความเป็นภิกษุแล้วจะมาขออุปสมบทใหม่ไม่ได้ ๖. ผู้ฆ่าพระอรหันต์หรือทำลายนางภิกษุณีเป็นต้น พวกที่กล่าวมานี้ห้ามเด็ดขาด

นอกจากที่กล่าวมานี้แล้วบุคคลอันไม่ควรให้บรรพชาอุปสมบท เช่น ๑. โจรมีชื่อเสียงโด่งดัง ๒. คนถูกลงอาญาแผ่นดิน ๓. คนมีอวัยวะพิการต่าง ๆ ๔. คนเป็นโรคต่าง ๆ ไม่รู้หายและโรคติดต่อกัน ๕. คนอยู่ในความหวงห้าม เช่น มารดา บิดา ไม่อนุญาต คนทำราชการมิได้ลา ๖. คนเป็นทาสหรือเป็นหนี้ผู้อื่นอยู่

๒. ปริศสมบัติ ถึงพร้อมด้วยองค์กำหนดคือในมัชฌิมประเทศให้ใช้สงฆ์ ๑๐ รูป ในชนบทที่หาพระยากให้ใช้พระ ๕ รูป จึงจะให้การอุปสมบทแก่กุลบุตรได้ (ทั้งนี้ต้องพร้อมด้วยอุปัชฌายะและกรรมวาจาจารย์ พระอนุสาวนาจารย์ และพร้อมด้วยพระอันดับ)

๓. สีมาสมบัติ ได้แก่เขตชุมชน ภิกษุผู้เข้าประชุมสงฆ์แม้ครบองค์กำหนดแล้วก็ต้องสันนิบาตในเขตชุมชน ผู้ไม่ได้เข้าประชุมหรือประชุมไม่ได้ต้องมอบฉันทะ

๔. บุพพกิจ ได้แก่กิจที่สงฆ์จะทำก่อน สงฆ์ผู้ให้การอุปสมบทนั้นต้องตรวจตราผู้อุปสมบทให้เห็นว่าเป็นผู้สมควรก่อน และต้องให้พระภิกษุรับรองเข้าหมู่เรียกว่า “อุปัชฌายะ” และต้องตรวจตราเครื่องบริขารให้ครบกำหนด กิจอันนี้ต้องทำให้เสร็จก่อนสวดประกาศ

๕. กรรมวาจาสมบัติ เป็นหัวหน้าที่พระภิกษุรูปหนึ่งที่มีความสามารถจะสวดประกาศให้สงฆ์ฟังคือ

๑. เทียบแรก เป็นคำเผด็จสงฆ์ ขอให้อุปสมบทแก่ผู้จะอุปสมบท เรียกว่า “ญัตติ”

๒. อีกสามเที่ยวหลังเป็นการหารือกัน เรียกว่า “อนุสาวนาฯ” ถ้ามีพระภิกษุสงฆ์ค้านขึ้นการนั้นใช้ไม่ได้ ถ้านิ่งเสียทุกรูป ถือเป็นการยอมรับ

ในการอุปสมบททุกบุตรต้องถือพร้อมด้วยสมบัติ ๕ ประการนี้ จึงจะถูกต้องตามพุทธบัญญัติ

การอุปสมบทโดยการรับศีล ๒๕๐ สิกขาบท คือ

๑. ตี้อบารายี (ปาราชิก ๔) ๒. ถือบตามดงย่ำบ้ำที่ซา (สังฆาภิเสส ๑๓) ๓. หยี่เบ็กดินฟ้าบ (อนียต ๒) ๔. ตามถือบนี้ตักกิบ้ำเหยิกเด่ (นิสสัคคียปาจิตตีย์ ๓๐) ๕. กิวถือบบาเหยิกเด่ (ปาจิตตีย์ ๔๐) ๖. ตี้อบาราเด่เต้ซ่านี (ปาฏิเทศนียะ ๔) ๗. ยีกบ้ำจั้งห็อกย้ายฟ้าบ (เสขियะวัตร ๑๐๐) ๘. เท็กเหยียต จันฟ้าบ (อธิกรณสมถะ ๗)

ที่ ศธ ๐๔๐๖/๓๐๗๙๙

กระทรวงศึกษาธิการ

กทม. ๑๐๓๐๐

๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ตั้งนิตยภัตถวายบรรพชิตอนัมนิกาย

นมัสการ เจ้าคณะใหญ่อนัมนิกาย

สิ่งที่ส่งมาด้วย บัญชีอัตรานิตยภัตของบรรพชิตสมณศักดิ์
คณะสงฆ์อนัมนิกาย

ด้วย นายมารุต บุณนาค สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรุงเทพมหานคร ได้มีหนังสือขอให้กระทรวงศึกษาธิการพิจารณา ดำเนินการจัดนิตยภัตถวายบรรพชิตที่ได้รับสมณศักดิ์ของ คณะสงฆ์อนัมนิกาย กระทรวงศึกษาธิการได้พิจารณาแล้ว เห็นว่า การถวายนิตยภัตแก่บรรพชิตที่ได้รับพระราชทานสมณศักดิ์ ของคณะสงฆ์อนัมนิกายเป็นสิ่งสมควรยิ่ง เพราะ

๑. เป็นการส่งเสริมพระราชกุศลในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่จะทรงพระราชทานพระราชกุศลในพระพุทธ ศาสนาทุกลัทธิในกายที่ก่อตั้งขึ้นโดยถูกต้องตามกฎหมาย

๒. ในฐานะที่ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางพระพุทธ ศาสนามีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นเอกอัครศาสนูปถัมภกพระ- พุทธศาสนา เมื่อคณะสงฆ์อนัมนิกายซึ่งเป็นพระพุทธศาสนา ฝ่ายมหายาน ก่อตั้งขึ้นโดยมีกฎหมายรับรอง สมควรจะได้รับ ความอุปถัมภ์จากองค์เอกอัครศาสนูปถัมภก

๓. ทำให้พุทธบริษัทฝ่ายอนัมนิกายได้มองเห็นความ
มีพระราชศรัทธาในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

กระทรวงศึกษาธิการจึงได้นำเรื่องนี้เสนอคณะรัฐมนตรี
เพื่ออนุมัติในหลักการที่จะจัดนิทรรศการถาวรบริพัตรในคณะสงฆ์
อนัมนิกาย ตั้งแต่ตำแหน่งเจ้าคณะใหญ่จนถึงผู้ช่วยปลัดซ้าย
รวม ๙ ตำแหน่ง ดังรายละเอียดนิทรรศการที่แนบถวายมาพร้อมนี้
และคณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติในหลักการดังกล่าว โดยให้
กระทรวงศึกษาธิการจัดนิทรรศการถาวร ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม
๒๕๓๒ เป็นต้นไป

จึงขอหมัสการมาเพื่อโปรดทราบ ขณะนี้กระทรวงศึกษา
ธิการกำลังดำเนินการของวดเงินนิทรรศการถาวร เมื่อได้งวดเงิน
ดังกล่าวแล้ว กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ จะมีหนังสือ
หมัสการบริพัตรผู้ดำรงตำแหน่งทุกท่านไปรับนิทรรศการต่อไป.

ขอหมัสการด้วยความเคารพ

พลเอก มานะ รัตนโกเศศ

(มานะ รัตนโกเศศ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

กรมการศาสนา

สำนักงานเลขาธิการมหาเถรสมาคม

โทร. ๒๘๒๒๔๖๐

บัญชีอัตราวิทยภัตตบรุษพิชิตสมณศักดิ์

คณะสงฆ์อนัมนิกาย

ที่	รายชื่อ	ตำแหน่ง	เดือนละ	หมายเหตุ
๑	พระคณานิมนตรมวิธานาจารย์	เจ้าคณะใหญ่อนัมนิกาย	๑,๒๐๐-	
๒	พระสมณานิมนตฺมาจารย์	รองเจ้าคณะใหญ่	๗๐๐-	
๓	พระบริหารอนัมนิพฺรต	ผู้ช่วยเจ้าคณะใหญ่	๕๐๐-	
๔	องสรภาณมธุรส	ปลัดขวา	๔๐๐-	
๕	องสุตบทบวร	ปลัดซ้าย	๔๐๐-	
๖	องสรพจนสุนทร	รองปลัดขวา	๓๕๐-	
๗	องพจนกรโกศล	รองปลัดซ้าย	๓๕๐-	
๘	องอนนตสรภัญญ์	ผู้ช่วยปลัดขวา	๓๐๐-	
๙	องอนันตสรนาท	ผู้ช่วยปลัดซ้าย	๓๐๐-	
๑๐	องปลัดชื้อจา โถเหยี่ยว	เลขา. จญ. อนัมนิกาย	๕๐๐-	
รวมเป็นเงินทั้งสิ้น			๕,๐๐๐-	

(นายสำรวย สารัตถ์)

ผู้อำนวยการสำนักงานเลขาธิการมหาเถรสมาคม

คำสั่งเจ้าคณะใหญ่หน้มนิกาย

ที่ ๒๖/๒๕๓๖

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดนิทรรศการ

— — — — —

ในวโรกาสที่เจ้าประคุณสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช ทรงมีพระชนมายุครบ ๘๐ พรรษา และสภากาการศึกษามหามกุฏราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ มีอายุครบ ๑๐๐ ปี คณะกรรมการจัดงาน จึงขอความร่วมมือมายังคณะสงฆ์หน้มนิกายให้ร่วมจัดนิทรรศการแสดงผลงานของคณะสงฆ์ ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ในวันศุกร์ที่ ๑ ถึงวันพฤหัสบดีที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๓๖ รวม ๗ วัน ณ ตึกมหามกุฏราชวิทยาลัย วัดบวรนิเวศวิหาร ถนนพระสุเมรุ กรุงเทพฯ

เพื่อให้การจัดนิทรรศการแสดงผลงานของคณะสงฆ์หน้มนิกาย ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยความเรียบร้อย สมเกียรติแห่งคณะสงฆ์หน้มนิกาย เจ้าคณะใหญ่หน้มนิกาย จึงแต่งตั้งคณะกรรมการจัดนิทรรศการ ประกอบด้วยพระเถรานุเถระ มีดังนี้

๑. พระคณานันท์สมณาจารย์

เจ้าคณะใหญ่หน้มนิกายกิตติมศักดิ์ เป็นที่ปรึกษา

๒.	พระคณานิมนธรรมปัญญาธิวัตร เจ้าคณะใหญ่อนัมนิกาย	เป็นประธาน
๓.	พระสมณานิมนราชวุฒาจารย์ รองเจ้าคณะใหญ่อนัมนิกาย	เป็นรองประธาน
๔.	พระบริหารอนัมนิพนธ์ ผู้ช่วยเจ้าคณะใหญ่อนัมนิกาย	เป็นกรรมการ
๕.	องสรภาณมธุรส ปลัดขวา	”
๖.	องสุตบทบวร ปลัดซ้าย	”
๗.	องสรพจนสุนทร รองปลัดขวา	”
๘.	องพจนกรโกศล รองปลัดซ้าย	”
๙.	องอนนตสรภัญญ์ ผู้ช่วยปลัดขวา	”
๑๐.	องอนันตสรนาท ผู้ช่วยปลัดซ้าย	”
๑๑.	องปลัดเชื้อเจา ถ่อเหยี่ยว เจ้าอาวาสวัดอุภัยภาติการาม	”

- ๑๒. องปลัดสมพุทธ มินหลับ
วัดถ้ำเขาน้อย เป็นกรรมการ
- ๑๓. องปลัดบุญส่ง เขี้ยวหาย
เลขานุการเจ้าคณะใหญ่อนัมนิกาย
เป็นกรรมการและเลขานุการ
- ๑๔. องใบฎีกาสมบัติ เกียนตรง
วัดกุศลสมาคร
เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
- ๑๕. นายสมศักดิ์ สายหยุด
โรงเรียนกุศลสมาครวิทยาลัย
เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ขอให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้ง ได้ช่วยกันปรึกษาหารือและดำเนินการในการจัดนิทรรศการในครั้งนี้ ให้สำเร็จสมเจตนารมณ์ทุกประการ

แต่งตั้ง ณ วันที่ ๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๖

พระคณา นัมนิกรรณ ปญญาธิวัตร

(พระคณานัมนิกรรณปญญาธิวัตร)
เจ้าคณะใหญ่อนัมนิกาย

คำสั่งเจ้าคณะใหญ่หน้มนิกาย

ที่ ๒๗/๒๕๓๖

เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการจัดนิทรรศการ

— — — — —

อนุสนธิคำสั่งเจ้าคณะใหญ่หน้มนิกาย ที่ ๒๖/๒๕๓๖ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดนิทรรศการลงวันที่ ๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๖ เจ้าคณะใหญ่หน้มนิกายเห็นสมควรมอบหมายให้กรรมการ เป็นอนุกรรมการ เพื่อดำเนินการจัดการแสดงนิทรรศการผลงานของคณะสงฆ์หน้มนิกาย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ดังต่อไปนี้

ก. ฝ่ายจัดพิมพ์หนังสือผลงาน

๑. พระบริหารอนัมพรต
ผู้ช่วยเจ้าคณะใหญ่หน้มนิกาย เป็นประธานอนุกรรมการ
๒. องปลัดซือเจา ถ่อเหยี้ยว
เจ้าอาวาสวัดอุภัยภาติการาม เป็นอนุกรรมการ
๓. องปลัดสมพุดม มินหลับ
วัดถ้ำเขาน้อย ”
๔. องโบฎีกาปริชา เถียนถือ
วัดถาวราราม กาญจนบุรี ”

๕. พระมหาอุดม อุตฺตโม วัดคณิกาผล เป็นอนุกรรมการ
 ๖. พระมหาบุญชู จตฺตมโล วัดคณิกาผล ”
 ๗. พระมหาบุญทอง ธมฺมสุวณฺโณ วัดปทุมคงคา ”
 ๘. พระมหาสมชาย อคฺคชโย วัดปทุมคงคา ”

ข. ฝ่ายจัดสถานที่

๑. องสรพจนสุนทร รองปลัดขวา เป็นประธานอนุกรรมการ
 ๒. องวินัยธรนพดล เงินใต้ วัดอภัยราชบำรุง เป็นอนุกรรมการ
 ๓. องปลัดบุญส่ง เขี้ยวหาย วัดกุศลสมาคร ”
 ๔. องสมุห์แดง วัดมงคลสมาคม ”
 ๕. องใบฎีกาสมบัติ เกียงตรง วัดกุศลสมาคร ”
 ๖. นายอดิศร สายหยุด ร.ร.กุศลสมาครวิทยาลัย ”

ค. ฝ่ายประชาสัมพันธ์

๑. องสรภาณมธุรส ปลัดขวา เป็นประธานอนุกรรมการ
 ๒. องพจนกรโกศล รองปลัดซ้าย เป็นอนุกรรมการ
 ๓. องอนนตสรภัญ ผู้ช่วยปลัดขวา ”
 ๔. องอนันตสรนาท ผู้ช่วยปลัดซ้าย ”
 ๕. องปลัดสมพุด มินท์ลับ วัดถ้ำเขาน้อย ”
 ๖. นายไสว มาลาทอง
 อาจารย์ ร.ร.กุศลสมาครวิทยาลัย ”

๗. นายนิยม อาภาสตัย
 อาจารย์ ร.ร.กุศลสมาครวิทยาลัย เป็นอนุกรรมการ
๘. นายสมศักดิ์ สายหยุด
 อาจารย์อำนวยการ ร.ร.กุศลสมาครวิทยาลัย ”
๙. นายศรชัย ท้าวมิตร
 อาจารย์ ร.ร.กุศลสมาครวิทยาลัย ”
๑๐. นายสมภพ สายหยุด
 อาจารย์ ร.ร.กุศลสมาครวิทยาลัย ”
๑๑. สามเณรไพโรจน์ ฉิมมาแก้ว
 ประธานนักเรียน ปี พ.ศ. ๒๕๓๖ เป็นอนุกรรมการ
๑๒. สามเณรธีรศักดิ์ กองเกิด
 ประธานนักเรียน ปี พ.ศ. ๒๕๓๖ ”
๑๓. สามเณรศิริวิทย์ หนูกุล
 รองประธานนักเรียน ปี พ.ศ. ๒๕๓๖ ”
๑๔. สามเณรณัฐวานนท์ สุวรรณศรี
 สามเณรนักเรียน ”
๑๕. สามเณรประกอบ โยทะคง สามเณรนักเรียน ”
๑๖. สามเณรสงคราม บัวกรำ สามเณรนักเรียน ”
๑๗. สามเณรไกรสร เทียงธรรม สามเณรนักเรียน ”
๑๘. สามเณรสุรชัย ศรีวิชา สามเณรนักเรียน ”

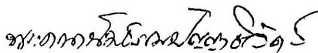
๑๙. สามเณรสมศรี กระแสเทพ
สามเณรนักเรียน เป็นอนุกรรมการ
๒๐. สามเณรบุญเลิศ ไกรเพชร สามเณรนักเรียน ”
๒๑. สามเณรสุทธิพงษ์ กานุสนธิ์ สามเณรนักเรียน ”
๒๒. สามเณรประจักษ์ กอแก้ว สามเณรนักเรียน ”
๒๓. สามเณรจักรกฤษณ์ โสภากุล
สามเณรนักเรียน ”
๒๔. สามเณรวิชาดี กุลบุตร สามเณรนักเรียน ”
๒๕. สามเณรนักเรียน ร.ร.วัดสุนทรประดิษฐ์ ”

ง. ฝ่ายการเงิน

๑. องสุดทบวร ปลัดซ้าย เป็นประธานอนุกรรมการ
๒. องธรรมธรไพรัตน์ เหวตี้
วัดเขตรัณานาบุญญาราม จันทบุรี เป็นอนุกรรมการ
๓. องปลัดบุญส่ง เขี้ยวยหาย
วัดกุศลสมาคร เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

แต่งตั้ง ณ วันที่ ๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๖

(พระคณานัมธรรมปัญญาธิวัตร)

เจ้าคณะใหญ่หน้มนิกาย

